

Manwal sa Magtutudlo

2

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya Pagpaila sa Pulong sa Dios

Mga Pagtuon sa Grupo
alang sa Bag-ong Kinabuhi

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Pagpaila sa Pulong sa Dios

David Batty

Manwal sa Magtutudlo

Ika-5 nga Edisyon

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Pagpaila sa Pulong sa Dios

Manwal sa Magtutudlo

Ika-5 nga Edisyon

Pinaagi kay David Batty

Ang mga pakisayran sa kasulatan nga gigamit sa kini nga kurso gikan sa mga mosunod nga bersyon sa Bibliya.

Ang mga gimarkahan nga mga bersikulo ug MBB gikan sa Balaang Bibliya, Maayong Balita Biblia, copyright 2003. PHILIPPINE BIBLE SOCIETY 890 United Nations Avenue 1000 Manila, Philippines.

Copyright © 2022, Teen Challenge USA.

Kini nga kurso orihinal nga gimantala sa English nga adunay titulo, *A Quick Look at the Bible, 5th edition.*

Ang kini nga mga materyal mahimo'g kopyahon ug ipanghatag aron magamit sa Teen Challenge, parehas nga programa, mga lokal nga simbahan, eskuylahan ug uban pang mga organisasyon ug indibidwal. Ang kini nga mga materyal mahimo usab nga i-download gikan sa internet sa website: www.iTeenChallenge.org Ang mga nagtinguha nga imantala ug ibaligya kini nga mga materyal kinahanglan magkuha sinulat nga pagtugot gikan sa Global Teen Challenge.

Kini nga kurso bahin sa *Mga Pagtuon sa Grupo alang sa Bag-ong Kinabuhi* naugmad aron magamit sa mga simbahan, eskuylahan, mga ministro sa bilanggoan, Hagit sa Kabatan-onan, ug parehas nga mga ministryo nga nagtrabaho kauban ang mga bag-ong Kristiyano. Ang manwal sa magtutudlo, manwal sa estudyante, giya sa pagtuon, pagsulay, ug sertipiko magamit alang sa kini nga kurso. Alang sa dugang nga kasayuran bahin sa kini nga mga kurso, kontak:

Global Teen Challenge
PO Box 511
Columbus, GA, 31902 USA
Email: gtc@globaltc.org
Web: www.globaltc.org and www.iTeenChallenge.org

Teen Challenge Philippines
Catalunan Pequeno
Davao City, Philippines, 8000
Phone number: (82) 291-1377
Email: atcpdavao@gmail.com

Petsa sa kataposang giusab: 10-2022

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Kini nga kurso naghatag ug kinatibuk-ang introduksiyon sa tibuok Bibliya. Usa sa hinungdanong mga ideya nga gusto natong ipaambit pinaagi niini nga kurso mao nga ang Bibliya maoy usa ka espesyal nga libro—ang basahon sa Diyos. Makasalig ka niini. Tinuod kini. Ang mensahe niini dili mausab.

1 **Kapitulo 1. Kinatibuk-ang impormasyon bahin sa Bibliya**

Kini nga bahin naglakip sa impormasyon sama sa gidaghanon sa mga libro, ang mga magsusulat, ug kanus-a kini gisulat. Atong hisgotan usab kon sa unsang paagi si Kristo mohaom sa tibuok Bibliya.

2 **Kapitulo 2. Giunsa pagsulat ang Bibliya**

Kini nga leksyon nagsusi sa kahulugan sa “inspirasyon.” Sa unsang paagi giinspirar sa Diyos ang mga tawo sa pagsulat sa Bibliya? Among nadiskobrehan usab kon sa unsang paagi gisulat ang Bibliya ug kon sa unsang paagi kini gipasa sa mga kaliwatan hangtod karon.

3 **Kapitulo 3. Unsaon nako pagkahibalo nga tukma ang Bibliya**

Kini nga kapitulo naghatag ug kahigayonan sa pagsusi sa ebidensiya nga nagpamatuod nga ang Bibliya tinuod.

4 **Kapitulo 4. Usa ka dali nga pagtan-aw sa Daang Tugon**

Kini nga kapitulo naghatag og mubo nga kinatibuk-ang paglantaw sa Daang Tugon.

5 **Kapitulo 5. Usa ka dali nga pagtan-aw sa Bag-ong Tugon**

Espesyal nga pagpasiugda gibutang sa kinabuhi ni Jesus ug sa katuyoan sa tagna.

Unsa’y naglangkob niining Manwal sa Magtutudlo

Ang manwal sa magtutudlo adunay upat nga seksyon. Ang matag seksyon gimarkahan sa usa ka titulo.

1. Mga Plano sa Leksyon alang sa Magtutudlo
2. Manwal sa Estudyante
3. Giya sa Pagtuon
4. Pagsulay sa Estudyante ug ang mga Tubag ug Sertipiko sa Kurso

Ang eksplenasyon unsaon pagamit ang matag seksyon gihatag dayon pagkahuman sa pagpaila sa sunod nga panid.

Pasiuna

Kini nga kurso usa sa usa ka serye nga gilaraw alang sa pagbansay sa mga bag-ong Kristiyano. Kami nagtuo nga adunay dakung panginahanglan karon nga matabangan ang mga bag-ong Kristiyano nga maasoy ang mga pagtolon-an ni Cristo sa ilang mga kinabuhi sa praktikal nga paagi. Kini nga mga kurso mahimo usab nga magamit nga epektibo sa pagpangalagad sa mga kabatan-onan sa simbahan ug mga hamtong nga nagtinguha nga himuon ang pagka -Kristohanon nga labi ka praktikal nga bahin sa ilang adlaw-adlaw nga pagpuyo.

Ang pinakatamong niini nga kurso ug tanan nga *Mga Pagtuon sa Grupo alang Bag-ong Kinabuhi* mao ang pagpaila sa mga bag-ong Kristiyano sa mahinungdanon nga mga isyu nga adunay kalabutan sa kinabuhi. Wala kami mosulay sa paghatag kanila sa usa ka bug-os nga pagtuon niini nga mga hilisgutan.

Ang Teen Challenge USA Curriculum Committee naglaraw nga ipadayon ang pagbag-o niini nga mga leksyon. Malipayon kami nga modawat sa bisan unsang mga pagsaway o mga panghuna-huna nimo kung unsaon pa nga mapaayo kini nga mga materyal.

Unsaon paggamit niining Manwal sa Magtutudlo

1. Mga Plano sa leksyon alang sa Magtutudlo

Ang una nga mga pahina niini nga bahin naghatag sa usa ka kinatibuk-ang ideya sa tibuok nga kurso.

Ang sunod nga pahina kopya sa *Lista sa Buluhaton sa Klase*. Kini magpakita kung kanus-a makumpleto ang matag proyekto sa Giya sa pagtuon, ug kanus-a ihatag ang matag quiz ug test. Ang matag estudyante kinahanglan hatagan sa insakto nga kasayuran alang niana nga bahin sa pagsugod sa matag kurso. Ang Giya sa pagtuon aduna nay blanko nga kopya niana sa likod.

Sunod mao ang mga plano sa leksyon alang sa matag leksyon. Ang tanan nga mga plano sa leksyon adunay **Susi sa Biblikanhong Kamatuoran** ug **Susi nga Bersikulo**. Mahimo kini ihatag sa pagsugod sa sesyon sa klase. Makatabang usab kini aron mapadayon ang diskusyon sa tumong alang sa tibuok nga sesyon.

Sa ubos sa **Susi sa Biblikanhong Kamatuoran** ug sa **Susi nga Bersikulo** mao ang mga sugyot unsaon pagtudlo sa leksyon. Sa kadaghanan, ang mga pakisayran gihimo sa Manwal sa Estudyante o di kaha sa mga proyekto diha sa Giya sa pagtuon.

Ang matag leksyon nagtapos sa usa ka mga “personal nga aplikasyon”. Ang pagkamahinungdanon niini dili mahimong balewalaon. Ang mga bag-ong Kristohanon nanginahanglan ug tin-aw nga panudlo kung paunsa sug-dan ug puyo ang mga pagpanudlo sa Bibliya sa ilang adlaw-adlaw nga pagkinabuhi. Siguruha nga mahatagn nimo ug daghang oras aron matabangan ang imong mga estudyante nga masugdan kini nga proseso sa personal nga aplikasyon.

Sa katapusan sa matag plano sa leksyon adunay usa ka lista sa mga buluhaton alang sa mga estudyante.

Kadaghanan niini nga mga kurso gimugna nga gilaraw alang sa lima ka sesyon sa klase, nga ang matag usa usa ka oras ang gitag-on. Ang katapusan nga panahon sa klase alang sa test. Ang tanan nga 14 nga mga kurso niini nga serye mahimong mahuman sa 3-4 ka bulan kung aduna kay klase lima ka adlaw matag semana. Kung aduna kay klase usa ka oras matag semana, mahimo nimo makompleto ang usa ka kurso matag bulan - ang tibuok nga serye mahuman sa usa ka tuig. Daghan sa mga leksyon mahimong mapadugay sa labi ka taas nga yugto sa oras o daghang mga sesyon sa klase.

2. Manwal sa Estudyante

Ang Manwal sa Estudyante adunay duha ka katuyoan. Mahimo nimong ipabasa sa mga estudyante ang mao nga mga bahin agig pagpangandam alang sa usa ka gihatag nga leksyon. O tingali gusto nimo nga basahon nila ug usab pagkahuman nimo itudlo ang leksyon sa pagribyu ug pagpalig-on sa gitudlo sa klase.

Gidasig ka namo nga ipasulat sa mga estudyante ang mga gitun-an sa klase bisan gihatagan nimo sila ug Manwal sa Estudyante. Ang ilang kaugalingon nga mga nasulat nga pagkat-on ug ang gihisgutan sa klase makatabang aron maklaro ang pipila ka mga isyu nga nalangkob sa Manwal sa Estudyante.

3. Giya sa Pagtuon

Ang mga proyekto sa Giya sa Pagtuon gidisenyo aron mahatagan ang mga estudyante ug mga buluhaton gawas sa klase. Ang uban nga mga proyekto makatabang sa pag andam sa estudyante sa sunod nga diskusyon sa klase.

Daghan sa mga proyekto ang gidisenyo aron matabangan ang mga estudyante nga mas tan-awon ang pipila ka mga isyu nga gihisgutan sa klase. Ang pinaka tumong nga katuyoan sa kadaghanan niini nga mga buluhaton mao ang pagtabang sa mga estudyante nga makit-an ang mga paagi nga magamit kini nga mga kamatuoran sa Bibliya sa ilang adlaw-adlaw nga pagpuyo.

4. Mga pagsulay sa estudyante ug susi sa mga tubag ug Sertipiko sa Kurso

Ang mga pagsulay gidisenyo aron sa paghatag ug sukoranan sa progreso sap ag-uswag sa mga estudyante sa ilang pagsabot sa mga kamatuoran sa Bibliya nga nalakip niini nga kurso. Ang mga Tubag alang sa pagsulay makita dayon pagkahuman sa katapusang panid sa kopya sa pagsulay sa estudyante sa Manwal sa Magtutudlo.

Ang sertipiko niini nga kurso mao ang paghatag ug pag-ila sa mga nakatapos sa tanan nga kinahanglan nga buluhaton alang niini nga kurso ug nakalampos sa pagsulay. Ang usa ka sample sa sertipiko sa kurso gilakip sa katapusang panid sa Manwal sa Magtutudlo.

Ang usa ka sertipiko sa pagkab-ot magamit usab alang sa mga estudyante nga nakatapos sa tanan 14 nga mga kurso sa *Mga Pagtuon sa Grupo alang sa Bag-ong Kinabuhi* serye. Nalakip usab dinhi ang usa ka sampol.

Ang Gigikanan sa niini nga mga Leksyon

Giingon ni Solomon nga wala’y bag-o ilalom sa adlaw. Ingun-ana usab niini nga mga leksyon. Daghan sa mga ideya niani dili bag-o. Gusto namong ipahayag ang espesyal nga pagpasalamat sa Institute in Basic Life Principles alang sa impluwensya nga ilang naangkon sa kinabuhi sa mga tawo nga nagpalambo niini nga mga materyal. Daghan niini nga mga leksyon gipakita ang marka sa Institute in Basic Life Principles nga mga bulohaton.

Gusto ko usab ipahayag ang akong lawom nga pagpasalamat sa daghang mga magtutudlo ug libolibo nga mga bag-ong Kristohanon nga migamit niini nga mga materyal sa nangaging daghang mga tuig. Ang ilang mga ideya adunay mahinungdanon nga bahin sa pag-uswag niini nga mga kurso. Dako usab ang akong pasalamat kang Don Wilkerson sa paghatag kanako og higayon nga magtrabaho sa Teen Challenge sa Brooklyn, New York, gikan 1971-1975. Niadtong mga tuiga nagsugod ang pag-uswag sa *Mga Pagtuon sa Grupo alang sa Bag-ong Kinabuhi*.

Ang ikalimang edisyon sa mga kurso alang sa *Mga Pagtuon sa Grupo alang sa Bag-ong Kinabuhi* gihimo uban ang tabang sa Komite sa Kurikulum sa Teen Challenge USA. Usa ka espesyal nga pagpasalamat sa tanan nga ningtabang sa proseso sa pag-usab.

Polisiya Bahin sa Pagpadaghan niini nga mga Materyal

Ang Mga Manwal sa Magtutudlo ug tanan nga materyal sa estudyante nga adunay kalabotan sa mga kurso sa *Mga Pagtuon sa Grupo alang sa Bag-ong Kinabuhi* mga materyal nga kinahanglan adunay pagtugot sap ag kopya. Kini nga mga materyal mahimo’g kopyahon ug ipanghatag aron magamit sa Teen Challenge, parehas nga programa, mga lokal nga simbahan, eskuylahan ug uban pang mga organisasyon ug indibidwal. Kini nga mga materyal mahimo usab nga i-download gikan sa internet sa website: www.iTeenChallenge.org Bisan pa, kini nga mga materyal mahimo nga ihatag ug dili pwede ibaligya. Ang mga nagtinguha nga ipatik ug ibaligya kini nga mga materyal kinahanglan magkuha ug sinulat nga pagtugot gikan sa Global Teen Challenge.

Dave Batty

Gisugyot nga Han-ay sa pagtudlo

Kini nga kurso usa sa usa ka serye sa 14 nga kauban sa mga *Mga Pagtuon sa Grupo alang sa Bag-ong Kinabuhi*. Ang tanan nga 14 nga mga kurso gilista dinhi sa usa ka gisugyot nga han-ay sa pagtudlo. Ang lista sa pagsunud niini gihimo alang sa padayon nga pagtudlo niini nga mga kurso. Mahimong mas maayo nga ilarawan kini nga usa ka ligid nga adunay 14 ka tigpamaba. Kini nga mga kurso wala magtukod sa mga nauna. Nag-inusara ang matag usa. Mao nga ang usa ka estudyante mahimong moapil sa mga klase sa bisan unsang punto ug dali nga moangay.

1. Unsaon Nako Pagkahibalo nga Ako usa ka Kristohanon?
2. Dali nga pagtan-aw sa Bibliya
3. Mga Kinaiya
4. Tintasyon
5. Malampuson nga Kristohanong Pagpuyo (naapil dinhi ang pagtuon sa ministeryo sa Balaang Espiritu.)
6. Nagtubo Pinaagi sa Pagkapakyas
7. Praktis sa mga Kristohanon (Mga relasyon sa Lokal nga Simbahan.)
8. Pagsunod sa Ginoo
9. Pagsunod sa Tawo
10. Kasuko ug Personal nga katungod
11. Unsaon pagtuon sa Bibliya
12. Gugma ug Pagdawat sa kaugalingon
13. Personal nga relasyon sa uban
14. Espirituwal nga gahum ug ang labaw sa kinaiyahan

Tan-awa ang libro sa, *Pagpaila sa Maestra sa Pagtuon sa Grupo alang sa Bag-ong Kinabuhi*, alang sa dugang impormasyon sa pagtudlo niani nga mga kurso.

Mga Plano sa Leksyon Alang sa Magtutudlo

Tan-awa ang pahina 4 niini nga Manwal sa Magtutudlo alang sa dugang kasayoran mahitungod sa paggamit niini nga plano sa mga leksiyon.

Kinatibuk-ang Panglantaw niini nga Kurso

1. Kon mahimo, ihatag ang *Manwal sa Estudyante* ug *Giya sa Pagtuon* usa o duha ka adlaw sa dili pa nimo sugdan ang pagtudlo niini nga kurso.
2. Sa pahina 11 niini nga manwal sa magtutudlo aduna kay kopya sa *Listahan sa Buluhaton sa Klase* nga naghatag sa mga petsa kanus-a ang matag buluhaton kinahanglang makompleto. Ipasulat nila ang tukma nga mga petsa gamit ang blangko nga kopya sa *Listahan sa Buluhaton sa Klase* sa luyo sa ilang *Giya sa Pagtuon*.
3. Ang pahina 17 sa *Manwal sa Estudyante* adunay listahan sa mga libro sa Bag-ong Tugon ug sa mga dibisyon. Sultihi ang mga estudyante sa paggamit niini nga lista kon magtuon alang sa mga quiz alang niini nga kurso.
4. Samtang imong itudlo kini nga kurso, siguroha nga isentro ang pagtagad kon nganong aduna kitay Bibliya.
 - A. Ang Bibliya wala gisulat aron mahimong libro sa kasaysayan sa tibuok kalibotan. Naglangkob kini og daghang impormasyon sa kasaysayan. Apan dili kini ang pangunang rason kon nganong gipasulat sa Diyos ang Bibliya
 - B. Ang Bibliya wala gisulat aron mahimong libro nga magtaga sa umaabot.
 - C. Kinahanglan kong gamiton ang mga pagtulon-an sa Bibliya aron mas masuod ko sa Diyos.
 - D. Ang Bibliya mahimong usa ka libro sa paggiya kanako sa akong adlaw-adlaw nga mga kahimtang karon.

Padayon sa pagbalik sa mga punto C & D sa tibuok kurso. Kini nga mga punto mahimo'g makatabang kanimo kung adunay panagbangi kung diin ang labing kaayo nga mga hubad ug mga paraphrase.
5. Sukli ang tentasyon sa pagtudlo sa tanan nimong nahibaloan bahin niini nga hilisgutan. Ang among katuyoan dinhi dili ang pagkobre sa tanang materyal nga iapil sa kurso sa kolehiyo sa *Introduksiyon sa Bibliya #101*. Gusto lang namo nga maghatag usa ka sukaranan nga pundasyon dinhi ug itudlo sila sa mga direksyon diin mahimo nila ang dugang nga pagtuon sa ilang kaugalingon.
6. Usa ka ideya nga makahatag ug dugang nga pagkalainlain niini nga kurso mao ang pagpaila sa mga estudyante og lain-laing himan sa pagtuon sa Bibliya sa matag sesyon sa klase. Ang pila sa mga libro nga mahimo nimong tagdon mao ang atlas sa Bibliya, komentaryo, konkordans, chain reference sa daghang pagtuon sa Bibliya, diksyonaryo sa Bibliya, ug handbook sa Bibliya. Wala nay dugang pakisayran nga himoon niini nga sugyot diha sa mga plano sa leksyon.

Lista sa Buluhaton sa klase

Titulo sa Kurso: Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Mubo nga pagsulay

Sa mosunod nga mga petsa hatagan ka og quiz sa mga ngalan sa mga dibisyon ug sa mga basahon sa Bag-ong Tugon. Hatagan ka og blangko nga papel ug hangyoon nga ilista ang mga dibisyon ug mga ngalan sa mga libro sa matag dibisyon.

1. Petsa Unang adlaw Pagsulay sa Ebanghelyo ug Kasaysayan sa Simbahan
2. Petsa Ikaduhang adlaw Pasulit sa Ebanghelyo pinaagi sa mga Sulat ni Pablo
3. Petsa Ikatulong adlaw Pagsusulit sa tanang libro ug mga dibisyon sa Bag-ong Tugon

Proyekto	Titlo	Takdang Petsa
1	Mga Libro ni Moises	<u>Unang adlaw</u>
2	Mga Libro sa Kasaysayan	<u>Ikaduhang adlaw</u>
3	Mga Libro sa mga Balak	<u>Ikaduhang adlaw (kapilian)</u>
4	Mga Panguna nga Propeta	<u>Kapilian</u>
5	Mga menor nga Propeta	<u>Ikaduhang adlaw</u>
6	Mga Ebanghelyo ug Kasaysayan sa Simbahan	<u>Ika-upat nga adlaw</u>
7	Mga sulat ni Pablo	<u>Kapilian</u>
8	Mga Kinatibuk-ang Sulat ug Propesiya sa Basahon	<u>Ikalimang adlaw</u>

Pagsulay Petsa Ikalimang adlaw

1

Leksyon 1

Nganong aduna kitay Bibliya

1. Susi sa Biblikanhong Kamatuoran

Kinahanglan kong adunay tin-aw nga pagsabot kon nganong aduna kitay Bibliya.

2. Susi nga Bersikulo: 1 Pedro 2:2 Maayong Balita Biblia

Sama sa mga bata nga masuso, pangandoy kamo sa lunsayng gatas nga espirituhanon aron sa inyong pag-inom niini motubo kamo ngadto sa kaluwasan.

3. Pakisayran nga material sa estudyante

Ang kapitulo 1 sa Manwal sa Estudyante mouban niini nga leksyon.

4. Pagpa-init sa Leksyon (5-10 ka minuto)

Pagpili og usa sa mosunod nga upat ka mga kalihokan sa pagpaila niini nga kurso.

A. Ipakita ang lain-laing mga paghubad sa Bibliya.

Kon mahimo, pagbaton og kopya sa Daang Tugon sa Hebreohanon ug sa Bag-ong Tugon sa Griyego.

B. Kon ikaw ang Dios

Ipangutana kini nga pangutana: “**Kon ikaw ang Dios**, ug gusto nga adunay basahon nga masulat alang sa mga tawo dinhi sa yuta, unsa sa imong hunahuna ang labing importante nga butang nga ibutang niini nga basahon?”

Mahimo nimong pahisgutan kini nga pangutana sa tibuok klase. O mahimo nimo nga bungkagon ang klase ngadto sa gagmay nga mga grupo sa 2-4 ka tawo ug hisgutan kini nga pangutana.

C. Ipangutana kini nga mga pangutana:

Unsang mga kasinatian sa pagkabata ang imong nahinumdoman bahin sa Bibliya?

Aduna ka bay Bibliya sa imong balay?

Nakabasa ka na ba niini?

Unsay gisulti kanimo sa imong mga ginikanan ug mga apohan bahin sa Bibliya?

Mahimo nimong ablihan ang klase pinaagi sa pag-awhag sa lain-laing mga estudyante sa pagpaambit sa ilang mga tubag niini nga mga pangutana sa tibuok klase. O mahimo nimong bungkagon ang klase ngadto sa gagmay nga mga grupo sa 3-5 ka tawo ug hisgutan kini nga mga pangutana.

5. Pangunang mga kamatuoran bahin sa Bibliya (5-10 ka minuto)

Pagtabon sa punto A, “*Pangunang mga kamatuoran bahin sa Bibliya.*” Tan-awa ang pahina 5 ug 6 sa *Manwal sa Estudyante* alang niini nga impormasyon. Tabuni ang unang tulo ka punto sa makadiyot.

6. Orihinal nga mga pinulongan sa Bibliya (5-10 ka minuto)

Kon imong hisgutan kon unsa nga mga pinulongan ang unang gisulat sa Bibliya, mahimo nimong ipakita kanila ang kopya sa Hebreohanong Daang Tugon ug sa Bag-ong Tugon sa Grego. Kon wala kay mga kopya niini sa imong kaugalingong librarya, susiha online o sa pipila ka duol nga simbahan, seminary, o publikong librarya.

Siguroha ang pagpasabut nganong ang Daang Tugon gisulat sa Hebreohanon ug ang Bag-ong Tugon sa Griyego. Kini ang mga pinulongan nga gigamit sa ordinaryong mga tawo sa mga panahon libro sa Daang Tugon gisulat sa Aramaic.

7. Mga Paghubad sa Bibliya (5-10 ka minuto)

Kini tingali maoy maayong panahon sa paghisgot ug kadiyot ug susamang punto bahin sa mga hubad sa Bibliya sa atong pinulongan. Kon adunay labaw pa sa usa ka hubad sa Bibliya sa imong pinulongan karon, nan mahimo nimong dad-on ang mga kopya niini ngadto sa klase karon. Ipatin-aw ang pangunang katarongan kon nganong kita adunay labaw sa usa ka hubad mao nga ang mga maghuhubad gustong magpresentar ug tukmang hubad sa Bibliya diha sa pinulongan sa ordinaryong mga tawo karon.

Kon duna kay usa ka paghubad nga maoy karaan nga bersiyon sa imong pinulongan, lagmit lisod sabton ang estilo sa pinulongan, bisag kaylap kining gigamit sa daghang Kristohanon. Itudlo nga ang Bibliya dili orihinal nga gisulat niining karaang estilo sa pinulongan. Ang nag-unang rason nga kining daan nga bersiyon kasagaran lisod masabtan sa daghang mga tawo karon mao nga ang atong pinulongan nausab. Sa dihang kining daan nga bersiyon gihubad daghang tuig na ang milabay, mao kana ang estilo sa pinulongan nga gigamit ug daling masabtan sa ordinaryong mga tawo.

Mahimo usab nimong ipakita ang kopya sa Septuagint—ang Griyego nga paghubad sa Daang Tugon nga kasagarang gigamit sa Israel sa panahon ni Jesus.

Pag-amping nga dili ka mabutang sa usa ka dako nga teknikal nga diskusyon bahin sa mga paghubad. Tipigi kana sa ulahi. Niini nga punto gusto namo nga maghatag usa ka halapad nga pagtan-aw sa Bibliya.

Ang pagdesisyon kon hain ang labing maayong paghubad sa Bibliya dili ang yawe sakamatuoran sa Bibliya nga gusto natong ipaambit karon niini nga leksyon. Hinunoa, gamita kini nga panahon sa pagpasiugda kon nganong aduna kitay Bibliya sa atong kaugalingong pinulongan karon.

Ipasabut nga ang Dios mas nabalaka nga atong gamiton ang mga kamatuoran sa Bibliya sa atong inadlaw-adlaw nga pagkinabuhi kay sa unsang bersiyon sa Bibliya ang atong gibasa. Laing paagi sa pagbutang niana:

Ang labing maayong paghubad sa Bibliya nga gamiton mao ang imong ipadapat sa imong adlaw-adlaw nga pagkinabuhi.

1

8. Ang panaghiusa sa Bibliya ug ang progresibong pagpadayag (5-10 ka minuto)

Hisgoti sa puntos B, “*Ang panaghiusa sa Bibliya,*” ug puntos C, “*Pagkuha sa tibuok hulagway (progresibong pagpadayag).*” Tan-awa ang panid 6 sa Manwal sa Estudyante alang sa impormasyon nga ipresentar. Dili nimo kinahanglan nga hisgotan ang daghang detalye bahin niining duha ka punto.

Ang punto C nagpatunghag isyu sa pag-amping aron makuha ang tibuok kamatuoran sa pagbasa sa kasulatan. Ipasabut sa daklit ang pipila sa mga problema nga moabut gikan sa “pagkuha sa kasulatan gikan sa konteksto.” Ipatin-aw kon unsay atong gipasabot niini.

9. Sa unsang paagi si Kristo nahiangay sa tibuok Bibliya? (5 ka minuto)

Gamita ang impormasyon sa panid 7 sa Manwal sa Estudyante sa paghisgot sa puntos D, “*Sa unsang paagi si Kristo nahiangay sa tibuok Bibliya?*”

Siguroha nga ilang nasabtan nga ang pagkabanhaw ni Jesukristo mao ang pinakaimportante nga panghitabo nga narekord sa Bibliya. Kini nga bahin sa leksyon dali nga mahigot sa Susi sa Biblikanhong Kamatuoran niini nga leksyon.

10. Giunsa pag-ihap ang mga tuig (5 ka minuto)

Gamita ang impormasyon sa panid 7 sa Manwal sa Estudyante sa paghisgot sa puntos E, “*Giunsa pag-ihap ang mga tuig.*”

Pipila sa imong mga estudyante mahimong moabut nga adunay limitado nga pagsabut sa karaan nga kasaysayan. Sayon ang pagpasabut nga ang Daang Tugon gisulat sa wala pa ang pagkatawo ni Jesus ug ang Bag-ong Tugon gisulat human sa Iyang pagkatawo. Bisan pa, ang pipila sa imong mga estudyante mahimong wala makasabut kung giunsa naton pag-ihap ang mga tuig sa wala pa ang pagkatawo ni Kristo.

Sa dihang ang imong mga estudyante mohimog mas lawom nga makasaysayanhong mga pagtuon sa kapanahonan sa Bibliya, sila kinahanglang adunay tin-awng pagsabot niining sistema sa pagnumero.

11. Personal nga aplikasyon (5-10 ka minuto)

Mahimo nimong ribuyhon ang Susi sa Kamatuoran sa Bibliya ug Susi nga Bersikulo samtang imong tapuson kini nga leksyon. Ipahunahuna sa matag estudyante kini nga mga pangutana:

- Ngano gihatag sa Dios sa ato ang Bibliya?
- Nganong gusto ko nga makabaton og Bibliya?
- Unsaon nako pagplano nga gamiton ang Bibliya sa akong kinabuhi?
- Unsaon nako pagtubag sa panudlo sa Bibliya?

Kinahanglan nilang masabtan nga ang Bibliya maoy sulat sa Diyos kanato. Makigsulti Siya kanato pinaagi sa Iyang sinulat nga pulong.

12. Buluhaton

- A. Ihatag ang una nga mubo nga pagsulay.
- B. Gradohi ang Giya sa Pagtuon ang 1 nga Proyekto, “*Mga Libro ni Moses.*”
- C. Kon wala pa nimo kini mahimo, ihatag ang *Manwal sa Estudyante* ug ang *Giya sa Pagtuon* sa sinugdanan sa panahon sa klase.
- D. Ipabasa sa mga estudyante ang Kapitulo 1 sa *Manwal sa Estudyante* sa pagribyu sa mga hilisgutan nga gihisgutan sa klase karon.
- E. Ipabasa sa mga estudyante ang Kapitulo 2 sa *Manwal sa Estudyante* agig pagpangandam sa sunod nga sesyon sa klase.

13. Pagtimbang-timbang sa leksyon

Palihug ilista ang imong mga ideya alang sa pagpauwag niini nga leksyon.
Unsa nga mga bahin ang labing maayo?
Unsa nga mga bahin ang labing lisud nga masabtan sa mga estudyante?
Unsa ang labing makatabang sa imong mga estudyante?

Leksyon 2

Ang Bibliya Inspirado

2

1. Susi sa Biblikanhong Kamatuoran

Tungod kay ang Bibliya inspirado sa Diyos, kinahanglan nakong gamiton ang Bibliya karon sa paagi nga gisulti sa Diyos kanako.

2. Susi nga Bersikulo: 2 Timoteo 3:16 Maayong Balita Biblia

Ang tibuk Kasulatan gisulat uban sa lamdag gikan sa Dios ug mapuslanon alang sa padtudlo sa kamatuoran, sa pagbadlong, sa pagsaway ug pagtudlo unsaon pagkinabuhi nga matarong.

3. Pakisayran nga material sa estudyante

Kapitulo 2 sa *Manwal sa Estudyante* magkuyog niini nga leksyon.

4. Pagpa-init sa leksyon (5 ka minuto)

Pagpili og usa o duha sa mosunod nga mga kalihokan aron sa pagpaila niini nga leksyon. Kung mogamit ka sa skit, kinahanglan nimo nga pilion ang mga partisipante ug hatagan sila sa ilang mga bahin.

A. Mga sulat sa usa ka bag

Kinahanglan nimo ang usa ka dula sa Scrabble o lain nga dula sa pulong nga adunay mga letra. Ibutang ang mga letra sa usa ka bag ug uyoga kini. Dayon ilabay ang tanang mga letra. Ipakaylap ang tanan nga mga letra aron dili sila magkaibabaw. Tan-awa kung pila ka mga pulong ug mga tudling ang nahan-ay na karon nga wala’y pag-usab sa bisan unsang mga letra. Tingali wala ka’y nakit-an.

Gamita kining gamay nga butang nga leksyon sa paghimo niana nga punto nga ang Bibliya wala ghiusa sa sulagma. Usa ka tawo—ang Diyos—ang nagplano niini ug migamit ug daghang lain-laing mga tawo sa pagkompleto niini nga proyekto.

B. Skit para sa “mga tigbalita sa balita”

Sultihi ang mga estudyante nga mosaksi sila og miting tali sa duha ka tawo. Sila ang modala sa papel sa usa ka tigbalita ug isulat kung unsa ang nahitabo sa diha nga mahuman ang skit. Dili nila itandi ang ilang mga taho hangtod nga mahuman ang tanan.

Alang sa skit, pasudla ang duha ka tawo sa kwarto gikan sa magkaatbang nga kilid ug magkita sa atubangan. Palihoka ang usa ka tawo nga mahigalaon kaayo ug moingon, “Hi! Kumusta ka karon?” o uban pang mahigalaon nga pagtimbaya. Ipasulod ang laing tawo nga nagkunot ang iyang nawong. Kini nga tawo kinahanglan nga dili mosulti og bisan unsa nga maayo sa pagtubag sa unang tawo. Kinahanglan nga sila mobiya.

Sultihi pag-usab ang mga estudyante nga isulat lang kung unsa ang ilang nakita nga nahitabo. Ayaw tugoti ang bisan unsang panaghisgot o panag-istorya niining puntoha. Kon mahuman na nila ang ilang report, hangyoa ang matag usa sa pagbasa sa

ila. Dayag nga magkaparehas ang mga taho, apan walay duha nga lagmit managsama, pulong por pulong, gikan sa sinugdan hangtod sa kataposan.

Gamita ang ilang mga taho sa pag-ilustrar sa punto nga gigamit sa Diyos ang daghang lainlaing tawo sa pagsulat sa 66 ka basahon sa Bibliya. Karon atong tan-awon kon sa unsang paagi gihimo sa Diyos kini nga buhat.

5. Inspirasyon - Unsa ang gipasabut niini? (5-10 ka minuto)

Ang imong unang tumong karon mao ang pagtabang kanila nga makaabot sa usa ka tin-aw nga pagsabut kon unsa ang gipasabut sa “inspirasyon”. Ipapangita sa usa sa mga estudyante ang usa ka diksyonaryo ug ipabasa ang kahulugan niini nga pulong.

Inspire (Webster’s Intermediate Dictionary)

(1) sa paglihok, giya, makigsulti pina-agi sa balaan o labaw sa kinaiyahan nga impluwensya <mga propeta nga dinasig sa Ginoo> <panghunahuna nga dinasig sa Ginoo>

(2a) pagpaningkamot sa pagpalihok, modasig, o pagpataas sa impluwensya sa <dinasig sa iyang inahan>

(2b) epekto <ang pagkabata nga dinasig nga adunay tinguha sa edukasyon>

(2c) sa pagsulod o pag-paila ngadto sa panghunahuna: napukaw ang <dinasig nga pagsalig sa iyang mga sumusunod>.

Paghatag og pipila ka mga ilustrasyon kung unsaon nato kini pag-gamit nga mga pulong sa atong normal nga pagkig-istorya sa matag adlaw.

- Ang katahum sa pagsalop sa adlaw nagdasig sa usa ka pintor sa pagpintal.
- Ang politikanhong lider nagdasig sa panon sa katawhan pinaagi sa iyang gamhanang pakigpulong.
- Ang pagbasa sa libro nagdasig sa usa ka batan-on sa pagsunod sa mga lakang sa iyang bayani.

Sa dihang kita moingon nga ang Diyos nag-inspirar sa mga tawo sa pagsulat sa mga basahon sa Bibliya, unsay atong gipasabot? Ang Dios mibuhar pinaagi kanila sa usa ka espesyal kaayo nga paagi. Dili kini parehas sa pagka-inspirar sa pagsalop sa adlaw, usa ka lider sa politika, o usa ka libro.

6. Inspirasyon sa Bibliya (5-10 ka minuto)

Ipapangita sa mga estudyante ug ipabasa ang 2 Timoteo 3:16 ug 2 Pedro 1:20-21. Basaha kini gikan sa daghang mga hubad kung mahimo. Tan-awa ang mga pahina 8 sa *Manwal sa Estudyante* alang sa dugang nga impormasyon niini nga punto.

I-summarize ang imong mga nakit-an pinaagi sa paghatag kanila sa kahulugan sa inspirasyon sa Bibliya nga gihatag sa pahina 8 sa *Manwal sa Estudyante*.

Sa dihang kita moingon nga “ang Bibliya inspirado sa Diyos,” atong gipasabot:

Ang Balaang Espiritu naggiya sa mga hunahuna sa mga magsusulat mao nga ilang gisulat kung unsa ang gusto sa Dios nga ilang isulat.

7. Poster sa Inspirasyon

Ibutang ang depinasyon sa biblikanhong inspirasyon gikan sa pahina 8 sa *Manwal sa Estudyante* sa usa ka dako nga palid sa papel ug ibitay kini sa imong lawak-klasehanan diin mahimo nimong i-refer kini og balik sa makadaghang higayon niini nga sesyon sa klase.

Hatagi og gibug-aton ang punto nga gihimo sa pahina 8 sa *Manwal sa Estudyante*.

“Importante nga masabtan nga ang tanang Bibliya inspirado sa Diyos. Ang tanan nga mga libro parehas nga inspirado sa Diyos. Walay usa sa mga basahon ang “labaw nga inspirado” sa Diyos kay sa ubang mga basahon sa Bibliya.”

8. Sa unsang paagi gidasig sa Diyos ang mga tawo sa pagsulat sa mga basahon sa Bibliya? (10-20 ka minuto)

Apila ang tulo ka punto sa mga pahina 9 sa *Manwal sa Estudyante* nga nagpatin-aw giunsa sa Espiritu Santo ang pagdasig sa mga tawo sa pagsulat sa mga basahon sa Bibliya. Sa dihang maghisgot sa ikatulo nga punto, “*Ang Balaang Espiritu naghatag kanila ug mga hunahuna nga gipahayag sa mga magsusulat sa ilang kaugalingong mga paagi,*” i-refer balik ang pangbukas nga kalihokan sa sesyon sa klase—ang eskrit para sa “mga tigbalita.”

Itudlo nga ang matag usa sa mga magsusulat sa Bibliya adunay ilang kaugalingong estilo sa pagsulat. Apan klaro nga gitultolan sa Diyos ang ilang mga hunahuna aron dili nila iapil ang sayop nga impormasyon nga dili gusto sa Diyos sa Bibliya.

9. Hisguti ang Punto C-1: Sa unsang paagi unang gisulat ang mga basahon sa Bibliya? (5-10 ka minuto)

Ang pahina 10 sa *Manwal sa Estudyante* naghatag sa batakang impormasyon nga hisgotan dinhi. Paghimog tin-awng punto sa pagpatin-aw nga ang tanang unang mga kopya sa mga basahon sa Bibliya wala na. Karaan ra kaayo ang among mga kopya niini nga mga libro.

10. Hisguti ang Punto C-2: Sa unsang paagi gikopya ang mga basahon sa Bibliya? (5-10 ka minuto)

Ipresentar ang impormasyon sa pahina 10 sa *Manwal sa Estudyante* ubos sa subpoint 2, “*Sa unsang paagi gikopya ang mga basahon sa Bibliya?*” Kon mahimo, pagdala ngadto sa klase og mga hulagway sa mga linukot nga basahon nga gigamit. Adunay daghang mga libro nga magamit karon sa Dead Sea Scrolls. Kadaghanan sa mga ensiklopedia usab adunay kasayuran sa mga linukot nga basahon.

Mahimo nimong hatagan sila og dugang nga impormasyon sa mga regulasyon nga kinahanglang sundon sa mga eskriba sa dihang magkopya sa mga basahon sa Bibliya. Palihug timan-i nga sa sunod nga leksyon (Kapitulo 3), “*Unsaon nako pagkahibalo nga tukma ang Bibliya?*” adunay usa ka seksyon sa Dead Sea Scrolls. Mahimo kang maghulat hangtud nga imong itudlo kana nga leksyon aron sa paghisgot niini nga punto kon ikaw kulang sa oras sa klase karon. Ang mga panid 8-11 sa librong, *Know Your Bible*, adunay impormasyon usab sa pipila sa unang mga paghubad sa Bibliya.

Ipasabut nga ang mga maghuhubad karon adunay gatusan ka mga karaang Hebreohanon ug Griyego nga mga manuskrito nga gamiton sa ilang pagsulat og bag-ong mga hubad sa Biblia karon.

11. Personal nga aplikasyon (5-10 ka minuto)

Alang sa personal nga aplikasyon karon ribyuha pag-usab ang Susi nga Kamatuoran sa Bibliya ug Susi nga Bersikulo alang niini nga leksyon. Dasiga sila sa paghimog pasalig sa pagsalig sa Bibliya ug sa pagdawat niini ingong Pulong sa Diyos, dili lamang sa maayong mga ideya sa Hudiyong mga tawo nga nagsulat niini.

Dasiga sila sa pagpangitag praktikal nga mga paagi sa pagsugod sa paggamit sa mga pagtulon-an sa Bibliya sa ilang kinabuhi kada adlaw.

12. Mga Buluhaton

- A. Paghatag ug duha ka mubo nga pagsulay bahin sa Ebanghelyo pinaagi sa mga Sulat ni Pablo.
- B. Grado nga Giya sa Pagtuon Proyekto 2, “*Mga Libro sa Kasaysayan*,” ug Proyekto 3, “*Mga Libro sa mga Balak*.”
- C. Ipabasa sa mga estudyante ang Kapitulo 2 sa *Manwal sa Estudyante* aron sa pagribyu sa mga hilisgutan nga gihisgutan sa klase karon.
- D. Ipabasa sa mga estudyante ang Kapitulo 3 sa *Manwal sa Estudyante* agig pagpangandam sa sunod nga sesyon sa klase.

13. Pagtimbang-timbang sa leksyon

Palihug ilista ang imong mga ideya alang sa pagpauswag niini nga leksyon.

Unsa nga mga bahin ang labing maayo?

Unsa nga mga bahin ang labing lisud nga masabtan sa mga estudyante?

Unsa ang labing makatabang sa imong mga estudyante?

Leksyon 3

Tukma ba ang Bibliya?

1. Susi sa Biblikanhong Kamatuoran

Kinahanglan nakong pamatud-an sa akong adlaw-adlaw nga kinabuhi nga ang mga pagtulon-an sa Bibliya tinuod.

2. Susi nga Bersikulo: Marcos 4:24 (Maayong Balita Biblia)

Ug si Jesus miingon usab kanila, “Matngoni ninyo ang inyong madungong. Ang sukdanan nga inyong gamiton paghukom sa uban mao usab ang gamiton sa paghukom kaninyo ug labaw pa gani.

3. Pakisayran nga material sa estudyante

Ang kapitulo 3 sa *Manwal sa Estudyante* mouban niini nga leksyon.

4. Pagpinit sa leksyon: Skit sa giuhaw nga tawo (5 ka minuto)

Sa dili pa magsugod ang klase, pagpili og duha ka tawo nga moapil niini nga skit. Pagdala og duha ka managsama nga banga sa klase. Pun-a ang duha sa tubig.

Ipabutang sa unang tawo ang duha ka tadyaw sa tubig sa usa ka lamesa ug ipasabut kon unsa ang iyang gibuhat sa tubig sa mga tadyaw. Ang usa sa mga banga adunay lun-lun nga tubig niini, ug ang usa himoon nato nga hilo. Sa usa ka garapon idugang ang pipila ka tulo sa usa ka hilo. Ang pagpahid sa alkohol molihok nga maayo.

Kinahanglang basahon niya og kusog ang bahin sa etiketa sa sudlanan sa rubbing alcohol nga nagpasidaan nga dili kini imnon. Kinahanglang butangan niyang numero ang matag garapon aron mahibaloan niya kon asa ang adunay hilo niini. Karon kining tawhana kinahanglang molingkod tapad sa tubig ug magsugod sa pagbasag magasin.

Karon ang ikaduhang tawo misulod gikan sa gawas sa classroom ug miingon, “Giuhaw ko. Aduna ka bay mainom ko?”

“Oo,” miingon ang tawo nga may tubig. “Naa koy duha ka banga nga tubig dinhi. Ang usa adunay lun-lun nga tubig, ang usa adunay hilo niini. Kung gusto nimo og ilimnon, tabangi ang imong kaugalingon.” Dayon iyang gikuha ang iyang magasin ug nagpadayon sa pagbasa niini.

Ang giuhaw nga tawo nagpanuko, dayon gikuha ang duha ka banga ug gitan-aw kini pag-ayo. “Nagkomedyka ka lang, no. Walay hilo niining tubiga, di ba?”

“Dili, wala ko magkomedyka,” miingon ang tawo nga may magasin. “Usa niadtong mga banga adunay hilo niini. Nahibal-an ko, tungod kay ako mismo ang nagbutang sa hilo niini. Apan ang usa mao ang lun-lun nga tubig-kini lamian! Husto ang akong nadunggan—giuhaw ka? Tabangi ang imong kaugalingon.”

“Unsaon nako pagkahibalo nga nagsulti ka sa tinuod?” matod sa giuhaw nga tawo. “Basin imong gibutangan ug hilo ang duha ka baso. Giunsa nako pagkahibalo nga isulti nimo kanako ang tinuod kung pangutan-on ko ikaw kung hain ang luwas nga imnon? Tingali ikaw usa ka masakiton kaayo nga tawo nga ganahan nga makakita sa mga tawo nga mamatay.”

Ang unang tawo nagbutang sa iyang magasin ug miingon, “Dili, wala koy sakit. Oo, ako usa ka kasaligan nga tawo. Gibuhat nako kini aron matudloan kini nga mga estudyante og usa ka importante nga leksyon. Dili ko mamakak. Dili ko gusto nga makita ka nga mahilo. Mao nga gisultihan ko ikaw nga ang usa sa mga banga adunay hilo niini. Kung gusto nimo og ilimnon sa akong hunahuna kinahanglan ka nga mosalig kanako.” Samtang gipunit niya ang banga nga adunay lun-lun nga tubig, siya miingon, “Ania, inom. Kini luwas nga imnon.” Unya pabiyaa silang duha sa atubangan.

3

5. Pagbalhin gikan sa skit ngadto sa leksyon (2-5 ka minuto)

Kitang tanan nanginahanglan ug tubig nga mainom kung gusto natong magpabiling buhi sa pisikal. Apan kung gusto nato nga makakita og espirituhanong kinabuhi nga molungtad hangtud sa kahangturan, kinahanglan kitang andam nga mosalig sa Dios sa dihang Siya moingon, “Salig kanako. Ako adunay kinabuhi nga ikatanyag kanimo. Ang akong sinulat nga pulong—ang Bibliya—napuno sa kamatuoran. Makatuo ka niini. Ibutang ang imong pagsalig niini.”

Apan daghan kanato ang mangutana, “Unsaon nako pagkahibalo kon tukma ba ang Bibliya? Giunsa nako pagkahibalo nga ang Bibliya wala giusab? Tingali kini puno sa mga sayup. Mapamatud-an ba nimo nga ang mga tawo wala naghilabot sa Bibliya ug nagbag-o niini?”

Ang panguna nga katuyoan niini nga leksyon mao ang pagpangita sa makapakombinsir nga ebidensya nga ang Bibliya nga naa kanato karon tukma, husto, ug tinuod.

6. Hisguti ang Punto A, Ang tanan nga mga panagna tinuod ug husto: Mga panagna sa Daang Tugon (5-10 ka minuto)

Una ipatin-aw kung unsa ang usa ka panagna. Ang *Manwal sa Estudyante* naghatag sa mosunod nga mga kahulugan niini nga termino sa panid 11:

- (1) Usa ka mensahe gikan sa Diyos nga gisulti sa usa ka Kristohanon.
- (2) Usa ka panagna—Usa ka mensahe gikan sa Dios nga nagsulti kung unsa ang mahitabo sa umaabot.

Tan-awa ang pahina 11 sa *Manwal sa Estudyante* alang sa dugang nga impormasyon niini nga punto. Ipapangita sa mga estudyante ug ipabasa ang pipila ka mga panagna sa Daang Tugon ug ang dapit sa Bag-ong Tugon nga nagsulti kon asa kini nahitabo. Itudlo nga pipila sa mga Linukot nga Basahon sa Patayng Dagat napamatud-an nga gisulat mga 200 ka tuig sa wala pa matawo si Jesus. Busa nahibal-an nato nga kini nga mga panagna gisulat sa wala pa kini matuman.

**7. Hisguti ang Punto A, Ang tanan nga mga panagna tinuod ug husto:
Mga panagna sa Bag-ong Tugon (5-10 ka minuto)**

Ang mga Ebanghelyo usab adunay mga panagna nga natuman uban sa kamatayon ug pagkabanhaw ni Jesus. Mahimong aduna kay dugang nga literatura nga nagpakita sa imposible nga istatistikal nga posibilidad sa tanan nga mga panagna sa Bibliya nga natuman na. Itudlo nga walay usa ka panagna nga napamatud-an nga bakak.

Ang ebidensiya nga nagpunto sa pabor sa usa ka Bibliya nga masaligan. Ang Pulong sa Diyos mahimong kasaligan. Sa dihang giingon nga adunay kinabuhi human sa kamatayon, ug kita mopili karon kon asa kita mopuyo sa kahangturan, kinahanglan natong hunahunaon pag-ayo kon unsaon nato sa pagtubag.

**8. Hisguti ang Punto B. Ang Bibliya nag-ingon nga kini Pulong sa Diyos
(3-5 ka minuto)**

Tan-awa ang panid 11 sa *Manwal sa Estudyante* alang sa mga kasulatan ug impormasyon niini nga punto. Kinahanglan nilang maamgohan kon mapamatud-an nato nga ang Bibliya dili Pulong sa Diyos, mahimo natong ibaliwala ang mga pagtulon-an niini. Apan kini tin-awng na-angkon nga maoy basahon sa Diyos, dili lamang usa ka basahon sa mga tawo.

**9. Hisguti ang Punto C. Si Jesus miingon nga ang Bibliya Pulong sa Diyos
(5-10 ka minuto)**

Tan-awa ang panid 12 sa *Manwal sa Estudyante* alang sa impormasyon ug mga kasulatan nga gamiton niini nga punto. Ayaw pag-apil sa daghang lohikal nga mga argumento dinhi; bisan pa niana, apan makahimo ka og usa ka tin-aw nga kaso sa lohika sa pagpamatuod ni Jesus. Kung Siya mapamatud-an nga usa ka makasasala o bakakon, mahimo natong ilabay ang tanan. Apan kon tinuod ang Iyang gisulti, kinahanglang seryoso natong tagdon ang atong tinagdan sa kasulatan.

10. Hisguti ang Punto D. Walay mga kontradiksyon sa Bibliya (5-10 ka minuto)

Ipasabut kung unsa ang usa ka panagsumpaki aron masiguro nga nahibal-an nila kung unsa ang imong gihisgutan dinhi. Tan-awa ang mga panid 12 sa *Manwal sa Estudyante* alang sa impormasyon niini nga punto.

Mahimo nimong gamiton ang mosunod nga ilustrasyon aron ipakita kon sa unsang paagi nasayop ang mga tawo sa paghinapos nga ang Bibliya adunay mga panagsumpaki.

Pangutan-a ang mga estudyante niini nga pangutana: “Hunahunaa kon unsay mahimo sa inyong pagtuo bahin sa Diyos kon akong mapamatud-an nga ang Bibliya nag-ingon, ‘Walay Diyos.’ Dili ka motuo kanako? Tan-awa ug basaha ang Salmo 14:1.” Ipapangita sa mga estudyante ang bersikulo ug tan-awa sa ilang kaugalingon.

Hisguti uban kanila ang mga problema nga motumaw sa dihang ang mga tawo moapil sa usa ka bersikulo, imbes nga makuha ang tibuok konteksto. Kadaghanan sa “mga panagsumpaki” nga ipatungha sa mga tawo mahimong ikapatin-aw pinaagi sa pagsusi pag-ayo sa kon unsay tinuod nga giingon sa Bibliya bahin sa maong isyu.

Pahimangnoi ang imong estudyante bahin sa laing komon nga problema dinhi. Daghan niadtong nagtuo nga ang Bibliya adunay mga kontradiksyon moingon, “Ang Bibliya sukwahi sa iyang kaugalingon.” Magpadayon sila ug isulti kanimo ang usa ka “kontradiksyon.” Sultihi ang imong mga estudyante sa pagpangutana nianang tawhana sa libro, kapitulo, ug bersikulo sa Bibliya diin kana nga panagsumpaki gisulti. Kadaghanan sa mga tawo walay pakisayran. Sultihi sila sa pagsusi kon unsay tinuod nga gisulti sa Bibliya.

11. Hisguti ang Punto E. Gipamatud-an sa arkeolohiya nga tukma ang Bibliya (10-15 ka minuto)

Kini nga hilisgutan gikobrehan sa *Manwal sa Estudyante* sa panid 13. Mahimo nimong dad-on ang pipila ka mga libro sa klase nga naghisgot niini nga hilisgutan. Ang ebidensya sa kini nga matag labi ka daghan. Ang Linukot nga Basahon sa Patayng Dagat mao ang labing importante nga nadiskobrehan sa ika-20 nga siglo. Mahimong nahisgutan na nimo ang Linukot nga Basahon sa Patayng Dagat sa usa sa imong naunang mga leksyon niini nga kurso.

Pagdala og mga hulagway niini nga mga scroll aron susihon sa imong mga estudyante. Ang pinakabag-o nga mga ensiklopedia, ilabina ang mga biblikal, kinahanglang adunay mga hulagway niini. Kung wala ka niini nga mga klase sa libro, susiha ang imong pastor, o usa ka lokal nga librarya.

12. Hisguti ang Punto F. Ang medikal nga mga buhat diha sa Bibliya nagpamatuod nga kini tukma (5-10 ka minuto)

Tan-awa ang panid 13 sa *Manwal sa Estudyante* alang sa impormasyon niini nga punto. Ang libro, *None of these Diseases*, ni S.I. McMillen, usa ka medikal nga doktor, naghatag ug makaiikag nga ebidensiya niini nga matang. Ipaambit ang duha o tulo ka pananglitan gikan niini nga libro aron sa pag-ilustrar kon sa unsang paagi ang Diyos naghatag ug medikal nga mga balaod diha sa Bibliya sa linibo ka tuig kanhi nga maayo sa medisina.

Itudlo kon pila sa mga nag unang nga mga sibilisasyon niadtong panahona ang adunay medikal nga mga balaod nga dili luwas ug kasagaran nagdala og kamatayon, dili pagkaayo. Isulat ang Teen Challenge USA curriculum office kung gusto nimo mopalit ug kopya niini nga libro.

13. Hisguti ang Punto G. Pamatud-i sa imong kaugalingon nga ang Bibliya tinuod pinaagi sa pagsulay sa mga pagtulon-an niini sa imong kaugalingong kinabuhi (5-10 ka minuto)

Lagmit usa kini sa labing gamhanang mga pagsulay nga magamit sa pagpamatuod sa katukma sa Bibliya. Ang tanan nga uban nga pagsulay kay sa usa ka degree sa intelektwal nga mga argumento. Apan kini usa ka tinuod nga personal.

Paghatag ug pipila ka personal nga mga ehemplo, gikan sa imong kaugalingong kinabuhi o sa ubang mga Kristohanon nga imong nailhan. Ipakita kon sa unsang paagi ang usa ka espesipikong pagtulon-an sa Bibliya napamatud-ang tinuod sa imong kinabuhi. Ayaw lang gamita ang pipila ka katibuk-ang kamatuoran sa Bibliya. Espisipiko dapat.

Awhaga ang uban diha sa klase sa pagpaambit og personal nga mga ehemplo kon giunsa nila napamatud-an ang mga pagtulun-an sa Bibliya sa ilang mga kinabuhi.

Mahimo usab nimong interbyuhon ang usa ka tigulang nga Kristohanon (o usa ka gradwado sa Teen Challenge, kung imong gitudlo kini nga leksyon sa usa ka sentro sa Teen Challenge), ug ipahatag nila kanimo ang personal nga mga pananglitan kung giunsa nila napamatud-an nga ang Bibliya tinuod.

Tan-awa ang panid 14 sa *Manwal sa Estudyante* alang sa dugang nga impormasyon ug mga kasulatan niini nga isyu. Ang usa ka punto nga gusto natong ipasiugda mao nga ang Bibliya dili usa ka basahon sa salamangka. Dili ka basta mokutlo ug bersikulo gikan sa Bibliya ug makakitag milagro nga nahitabo.

Ang Bibliya napuno sa praktikal nga tambag alang sa adlaw-adlaw nga pagkinabuhi. Ang Lucas 6 ug Roma 12 napuno sa praktikal nga mga pagtulon-an nga mahimong sulayan sa kinabuhi. Apan ang nag-unang rason ngano nga gibutang sa Dios ang mga pagtulon-an didto mao ang pagtabang sa mga tawo-dili aron mahimong clinical testing grounds alang sa mabiyaybiayon nga mga tawo.

Dili molihok ang pagpangayo sa Diyos nga pamatuod nga Siya tinuod pinaagi sa pagbuhat kung unsa ang atong gisulti nga buhaton Niya. Siya ang Ginoo—Siya ang Magmamando. Kung adunay mangayo, kinahanglan ang Dios, dili kita. Itudlo nga ang pagkamasulundon mao ang susi niining tibuok nga bahin. Ang atong mga motibo importante usab kaayo.

14. Tsart sa Kinabuhi-ngadto sa Kinabuhi nga Sumbanan sa Pagkat-on (5-10 ka minuto)

Imong makita ang *Kinabuhi-ngadto sa Kinabuhi nga Sumbanan sa Pagkat-on* nga tsart sa pahina 25 niini nga manwal sa magtutudlo. Kini nga sumbanan mahimong magamit sa paggamit sa kasulatan sa mga problema nga giatubang sa usa sa iyang kinabuhi. Mahimo nimong buhaton kini uban sa imong mga estudyante, gamit ang pipila ka mga ehemplo sa imong kinabuhi.

15. Personal nga aplikasyon (5-10 ka minuto)

- A. Mahimo nimong isumpay kini nga bahin sa leksyon sa mga kalihokan #13 ug 14 niini nga plano sa leksyon. Awhaga ang imong mga estudyante sa pagsunod sa *Kinabuhi-ngadto sa Kinabuhi nga Sumbanan sa Pagkat-on* nga adunay piho nga mga bahin sa ilang kaugalingong kinabuhi. Ipasulat nila ang mga resulta sa unsay nahitabo sa dihang ilang gipalihok kini nga mga bersikulo sa ilang kaugalingong mga kinabuhi.
- B. Ang isa pa ka pangutana nga mahimo nimong ipangutana sa ila para sa dugang nga kahibalo: Paunsa ang pagkasibu sa Bibliya makaapektar sa akong kabuhi karon? Ania ang tulo ka mga hunahuna nga mahimong tubag niini nga pangutana:
 1. Makasalig ako sa Bibliya ug makatuo nga Pulong gayod kini sa Diyos.
 2. Makasalig ako nga ang giingon sa Bibliya karon parehas sa gisulti sa Diyos sa mga lalaki nga unang nagsulat sa Bibliya.
 3. Kinahanglan nako mag-amping sa tukmang paggamit sa mga pagtulon-an sa Bibliya sa akong kinabuhi karon.

Kinabuhi-ngadto sa Kinabuhi nga Sumbanan sa Pagkat-on

1. Ilista ang mga **sitwasyon sa stress**-- mga sitwasyon diin sayon ko nga mabug-atan, mahigawad, masuko, iretable, mawad-an sa kadasig, o kung gibati nako ang pressure.
2. **Pangutan-a ang Ginoo** ani nga pangutana:-- “Ginoo, unsa ang imong gusto itudlo sa ako nga gusto nimo buhaton nako karong adlaw?”
3. Pangita og usa ka lugar sa akong adlaw-adlaw nga kinabuhi diin **gusto nakong motubo**-- gamita ang 1 Corinto 13:4-8 sa pag-ila sa posibleng mga dapit diin kinahanglan kong motubo.
4. Ikonektar kini sa akong pagtuon sa Bibliya-- unsay giingon sa Bibliya bahin niining bahina sa akong kinabuhi nga gusto nakong pauswagon?
5. **Ilista ang mga butang** nga akong mahuman karon-- sa laing pagkasulti, paghimo og mga tumong-- pagpili og usa ka tumong ug buhata kini karon
6. Timbang-timbanga ang mga resulta-- sa ulahi sa samang adlaw o sa sunod nga adlaw, ribyuha kon unsay nahitabo sa dihang misulay ka sa pagkab-ot sa tumong nga imong gitakda.

Kining samang tsart o mga kausaban niini gigamit sa mosunod nga mga kurso sa *Mga Pagtuon sa Grupo alang sa Bag-ong Kinabuhi*.

1. Praktis sa mga Kristohanon, ikaduhang leksyon
2. Unsaon Nako Pagkahibalo nga Ako usa ka Kristohanon?, ika-8 ug ika-9 nga leksyon
3. Unsaon pagtuon sa Bibliya, ika-2 ka leksyon
4. Malampuson nga Kristohanong Pagpuyo, ika-2 nga leksyon

16. Mga Buluhaton

- A. Paghatag ug quiz sa tanang libro sa Bag-ong Tugon ug mga titulo sa dibisyon.
- B. Grado nga Giya sa Pagtuon sa ika-5 nga Proyekto, “Mga Minor nga Propeta.”
- C. Ipabasa sa mga estudyante ang Kapitulo 3 sa *Manwal sa Estudyante* aron sa pagribyu sa mga hilisgutan nga gihisgutan sa klase karon.
- D. Ipabasa sa mga estudyante ang Kapitulo 4 ug 5 sa *Manwal sa Estudyante* agig pagpangandam sa sunod nga sesyon sa klase.

17. Pagtimbang-timbang sa leksyon

Palihug ilista ang imong mga ideya alang sa pagpauswag niini nga leksyon.
 Unsa nga mga bahin ang labing maayo?
 Unsa nga mga bahin ang labing lisud nga masabtan sa mga estudyante?
 Unsa ang labing makatabang sa imong mga estudyante?

Leksyon 4

Usa ka dali nga pagtan-aw sa Daang Tugon ug Usa ka dali nga pagtan-aw sa Bag-ong Tugon

1. Susi sa Biblikanhong Kamatuoran

Kinahanglan kong gamiton ang Bibliya sa pagtabang kanako sa tanan nakong mga eksperyensiya kada adlaw.

2. Susi nga Bersikulo: 2 Timoteo 3:17 Maayong Balita Biblia

Sa ingon, ang nag-alagad sa Dios masangkap pag-ayo ug maandam sa tanang maayong buhat.

4

3. Pakisayran nga material sa estudyante

Ang mga kapitulo 4 ug 5 sa *Manwal sa Estudyante* mouban niini nga leksyon. Bisan unsa nga mga proyekto sa *Giya sa Pagtuon* mahimong gamiton niini nga leksyon.

4. Katuyoan niini nga leksyon

Sa kini nga leksyon ang atong nag-unang tumong mao ang paghatag og mubo nga summary sa Daang Tugon ug sa Bag-ong Tugon. Ang pipila sa atong mga estudyante mahimong walay maayong kinatibuk-ang hulagway sa Bibliya. Kung makuha nila ang “dako nga hulagway” karon, mahimong mas sayon sabton kung giunsa ang tanan nga lain-laing mga libro mohaum sa plano sa Dios alang sa atong kalibutan. Sa katapusan sa leksyon aduna kay oportunidad sa paghisgot sa tahas sa propesiya sa atong umaabot.

5. Time line sa kasaysayan sa kalibutan

Mahimo nimong gamiton ang usa ka makasaysayanon nga linya sa panahon sa kasaysayan sa kalibutan aron ipakita kung unsa ang gisulti sa Bibliya bahin sa kasaysayan sa kalibutan. Kini nga linya sa oras kinahanglan nga maglakip sa:

- paglalang
- ang unang mga panghitabo sa Genesis
- Si Noe ug ang baha
- ang torre sa Babel
- ang tawag ni Abraham
- Jose sa Ehipto
- Gipangulohan ni Moises ang mga Judio paggawas sa Ehipto
- Israel ubos sa mga maghuhukom

- ang paghari sa:
 - Haring Saul
 - Haring David
 - Haring Solomon
- ang pagkabahin sa Israel ngadto sa duha ka nasod
- ang yugto sa pagkabihag sa Babilonya
- ang pagpasig-uli sa mga nasod sa Israel
- ang hilum nga 400 ka tuig tali sa Daang Tugon ug Bag-ong Tugon
- ang kinabuhi ni Jesus
- ang pagtukod sa simbahan sa Jerusalem
- ang misyonaryong mga panaw ni Pablo
- ang umaabot nga mga panghitabo sa kalibutan, sa panguna natala sa Pinadayag.

Gamita ang time line sa tibuok panahon sa klase ug ipakita kon unsang mga libro sa Bibliya ang mohaom sa matag yugto sa panahon. Dili kinahanglan nga adunay eksaktong petsa sa matag libro sa imong time line, apan labing menos ipakita ang kinatibuk-ang oras kung kanus-a gisulat ang matag dibisyon sa mga libro. Sa makadali ipasabot ang katuyuan sa lainlain nga mga klase libro nga nalakip sa Bibliya.

6. Overview sa Daang Tugon (10-20 ka minuto)

Ang mga panid 15-16 sa *Manwal sa Estudyante* naghatag og pipila ka sukaranang impormasyon mahitungod sa Daang Tugon nga mahimong magamit niini nga punto. Ipasabut sa kadali ngano nga ang pulong nga “tugon” gigamit sa paghulagway sa duha ka dagkong mga dibisyon sa Bibliya. Ang 1 Corinto 10:11 naghatag ug maayong katin-awan kon nganong ang Daang Tugon importante alang kanato karon.

Mahimo usab nimong i-refer ang pipila ka mga pangutana gikan sa mga proyekto nga ilang nahuman sa *Giya sa Pagtuon* alang niini nga kurso.

Itudlo nga sa panahon ni Jesus ang Daang Tugon mao lamang ang Bibliya nga anaa kanila. Kinahanglang magmatngon kita nga dili nato pakamenoson ang bili sa Daang Tugon. Awhaga sila sa pagbasa sa Daang Tugon sa paagi nga dili sila mapul-an niini. Ang pagkalainlain mao ang susi dinhi.

Awhaga sila sa pagbasa gikan sa Daang Tugon ug Bag-ong Tugon, ug magbalhinbalhin gikan sa usa ka matang sa literatura ngadto sa lain. Awhaga ang imong mga estudyante sa pagbasa og kompleto nga mga libro sa usa ka higayon imbes nga magbalhinbalhin ngadto sa laing kapitulo ug libro kada adlaw.

7. Paghubad sa Bibliya

Ang pipila sa mga basahon sa Bibliya mahimong makalibog sa pagkahibalo kon unsaon paghubad niini. Gisulat ni Gordon Fee ug Douglas Stewart ang How to Read for All its Worth: A Guide to Understanding the Bible, nga naghatag ug pipila ka maayo kaayong pagsabot niini nga isyu. Ang libro gisulat para sa mga layko, pero malisdan kini sa pipila sa imong mga estudyante.

8. Overview sa Bag-ong Tugon (10-20 ka minuto)

Apila ang Bag-ong Tugon sa susama nga paagi sama sa imong paghisgot sa Daang Tugon. Ikonsiderar ang paggamit sa pipila ka mga pangutana gikan sa ilang mga proyekto diha sa *Giya sa Pagtuon*.

9. Ang papel sa tagna diha sa Bibliya (5-15 ka minuto)

Sa makadali ipasabot nganong gibutang sa Dios ang mga tagna sa Biblia. Kini ang pinakaimportante nga punto nga himoon niini nga bahin sa leksyon. Daghang mga higayon nga ang mga panaghisgot bahin sa propesiya misulay sa paghunahuna sa tanan nga mga detalye sa umaabot nga mga panghitabo. Paghimo ug tin-aw nga punto sukad pa sa sinugdan nga ang Diyos wala magbutang ug propesiya diha sa Bibliya aron kita makalibot sa pagtagna sa umaabot sama sa modernong-adlaw nga mga mananag-an nga naningkamot nga buhaton.

Ang Diyos nagbutang ug tagna sa Bibliya tungod niini nga mga katarongan.

1. Aron ipakita ang katukma sa Bibliya
2. Aron mahatagan ug paglaom ang mga Kristohanon sa umaabot. Roma 15:4
3. Aron madasig ang mga tawo sa pagduol sa Diyos.
4. Dili kini gamiton sa pagtagna sa umaabot.

Pamatikdi ang tubag nga gihatag ni Jesus kang Pedro sa dihang iyang gisulayan si Jesus sa pagsulti kaniya sa mga detalye bahin sa umaabot. Tan-awa ang Juan 21:15-24, ilabina ang mga bersikulo 20-23. Pamatikdi usab kon unsa ka daling sayop ang pagsabot sa mga tawo sa komento ni Jesus bahin sa umaabot ni Juan. Kita usab makahimo sa samang sayop kon kita magsugod sa sayop nga paggamit sa tagna.

10. Personal nga aplikasyon (5-10 ka minuto)

Gamita ang Susi sa Biblikanhong Kamatuoran sa leksyon karong adlaw aron ipasiugda ang panginahanglan sa matag usa kanato sa mabinantayon nga paggamit sa Pulong sa Dios isip giya sa atong adlaw-adlaw nga pagkinabuhi. Kini puno sa pagdasig, direksyon, ug mga pasidaan. Kon ato kining respetuhon ug tumanon, mas molalom ang atong relasyon sa Diyos. Sa laing bahin, gusto natong hinumdoman nga ang atong gugma ug labing taas nga pagtahod dili iya sa libro, kondili iya sa tagsulat—ang Diyos Mismo.

11. Mga Buluhaton

Giya sa Pagtuon sa Grado ika-6 nga Proyekto, “*Mga Ebanghelyo ug Kasaysayan sa Simbahan*,” ug bisan unsang ubang mga proyekto nga ilang nahuman nga wala nimo magrado.

12. Pagtimbang-timbang sa leksyon

Palihug ilista ang imong mga ideya alang sa pagpauswag niini nga leksyon.

Unsa nga mga bahin ang labing maayo?

Unsa nga mga bahin ang labing lisud nga masabtan sa mga estudyante?

Unsa ang labing makatabang sa imong mga estudyante?

Leksyon 5

Pagsulay

1. Pasiuna

Ipaila ang sunod nga kurso nga pagatun-an.

- A. Ihatag ang Giya sa Pagtuon o bisan unsang mga proyekto nga kinahanglan mahuman sa dili pa ang una nga klase sa sunod nga kurso nga imong itudlo.
- B. Ipapakli sa mga estudyante ang ulahi nga panid sa ilang bag-ong Giya sa Pagtuon. ilang makita ang usa ka blangko nga kopya sa *Lista sa Buluhaton sa Klase*. Hatagi sila sa mga petsa alang sa mubo nga pasulit, proyekto, ug pasulit.
- C. Ipanghatag ang bag-ong Manwal sa Estudyante ug isulti kanila kung unsang mga panid ang gusto nimo nga basahon nila sa dili pa magsugod ang sunod nga sesyon sa klase

2. Ihatag ang pasulit sa kini nga kurso.

3. Grado nga Giya sa Pagtuon ika-8 nga Proyekto, “*Mga Kinatibuk-ang Sulat ug Propesiya sa Basahon.*”

4. Kung wala pa nimo mahimo kini, ibalik ang tanan nga mga mubo nga pagsulay ug proyekto nga imo ng na-markahan.

Manwal sa Estudyante

Ang Manwal sa Estudyante wala maapil niini nga dokumento,
apan magamit ingon usa ka lahi nga dokumento.

Susiha ang panid 5 sa Manwal sa Magtutudlo alang sa daghang kasayuran
bahin sa paggamit sa Manwal sa Estudyante.

Giya sa Pagtuon

Ang Giya sa Pagtuon wala maapil niini nga dokumento,
apan magamit ingon nga usa ka lahi nga dokumento.

Susihon ang panid 5 sa Manwal sa Magtutudlo alang sa daghang
kasayuran bahin sa paggamit sa Giya sa Pagtuon.

Pasulay
Mga Tubag sa Pagsulay
Sertipiko sa Kurso

Susihon ang panid 5 sa Manwal sa Magtutudlo alang sa daghang kasayuran bahin sa paggamit sa Pagsulay ug Sertipiko.

Pangalan _____

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Petsa _____

Pagsulay ika-5 nga Edisyon

Klase _____

_____ Grado

Tinuod - Sayop nga mga Pangutana (1½ punto taga isa)

Panudlo: Butangan ug X kung ang tubag tinuod.

Butangan ug O kung ang tubag sayop.

1. _____ Adunay pipila ka mga panagsumpaki sa Bibliya.
2. _____ Ang tanang basahon sa Bibliya gisulat lamang sa lima ka tawo.
3. _____ Ang Bag-ong Tugon una nga gisulat sa Latin nga pinulongan aron ang mga Kristohanon lamang ang makasabut niini.
4. _____ Ang pipila sa mga basahon sa Bibliya gisulat sa mga tawo nga wala gayod mag-alagad sa Diyos.
5. _____ Ang Genesis mao ang unang libro sa Daang Tugon nga gisulat.
6. _____ Na abot ug mga 500 ka tuig aron masulat ang tanang basahon sa Bibliya.
7. _____ Pipila sa mga libro sa Bag-ong Tugon gisulat sa wala pa mamatay si Jesus.
8. _____ Ang tanang basahon sa Bibliya unang gisulat pinaagi sa kamot.
9. _____ Kung magtuon ka sa bisan unsang bersikulo sa Bibliya, kinahanglan nimong sulayan nga makuha ang tibuuk nga istorya nga bahin sa bersikulo.
10. _____ Si Jesus mao ang usa ka tawo nga sa katapusan nakahuman sa pagbutang sa tanan nga mga libro sa Daang Tugon.
11. _____ Ang pipila sa mga basahon sa Bibliya dili inspirado sa Diyos.
12. _____ Gisultihan ni Jesus ang mga disipulo sa tanan nga eksakto nga mga pulong nga isulat sa mga libro sa Bag-ong Tugon.
13. _____ Sa dihang gisulat sa mga lalaki ang mga basahon sa Bibliya, gipalihok sa Diyos ang ilang mga kamot sa mekanikal nga paagi aron dili sila masayop.
14. _____ Ang pipila sa mga taga gikan sa Diyos diha sa Bibliya sayop.
15. _____ Gisultihan kita ni Jesus nga ang Bibliya tinuod.
16. _____ Ang mga arkeologo migugol ug daghang tuig sa pagkalot ug pagtuon sa karaang mga siyudad nga naglungtad (gipuy-an) sa dihang gisulat ang Bibliya.
17. _____ Ang Nilukot sa Patay nga Dagat kay mga kopya sa pipila ka mga libro sa Daang Tugon.

Tinuod – Sayop nga mga Pangutana – Padayon

18. _____ Daghan sa medikal nga mga balaod sa Bibliya makadaot kaayo sa imong panglawas.
19. _____ Ang mga Kristohanon karon dili angay nga maghago sa pagbasa sa Daang Tugon tungod kay kini gisulat alang sa mga Judio sa wala pa si Jesus mianhi sa yuta.
20. _____ Ang Diyos nagbutang ug mga panagna diha sa Bibliya aron ang mga Kristohanon makasulti sa umaabot, sama sa modernong mga mananag-an ug mga magbabasa sa sa atong palad.
21. _____ Si Jesus lagmit nakasala sa pipila ka mga higayon sa dihang Siya gamay pa nga bata.
22. _____ Walay mga milagro nga natala sa Daang Tugon.

Daghang Pagpilian nga mga Pangutana (2 ka puntos taga isa)

Panudlo: Pilia ang pinakamaayo nga tubag ug ibutang ang letra sa tubag sa blangko nga linya atubangan sa pangutana.

1. _____ Ang Bibliya gisulat ni mga
 - A. 5 ka tawo
 - B. 40 ka tawo
 - C. 60 ka tawo
2. _____ Pila ka tuig ang gikinahanglan sa pagsulat sa Bibliya?
 - A. 200 ka tuig
 - B. 500 ka tuig
 - C. 1000 ka tuig
 - D. 1500 ka tuig
3. _____ Pila ka libro sa Bibliya ang gisulat ni Pablo?
 - A. 13 ka libro
 - B. 10 ka libro
 - C. 5 ka libro
 - D. Wala
4. _____ Kanus-a gusto sa Diyos nga sulayan nako ang mga pagtulon-an sa Bibliya pinaagi sa pagpadapat niini sa akong kinabuhi?
 - A. Dili gayud
 - B. Usahay
 - C. Kanunay
 - D. Sa Domingo ra
5. _____ Kanus-a kinahanglan basahon sa mga Kristohanon ang Daang Tugon?
 - A. Dili gayud
 - B. Human lang nila nabasa ang Bag-ong Tugon 5 ka beses
 - C. Sa pipila ka mga panahon

Mubo nga tubag sa mga Pangutana

1. Adunay _____ ka mga libro ang Bibliya. (1 ka puntos)
_____ ka mga libro ang Daang Tugon. (1 ka puntos)
_____ ka mga libro ang Bag-ong Tugon. (1 ka puntos)

2. Unsa nga pinulongan nga gisulat sa Daang Tugon? _____
(3 ka puntos)

3. Unsa nga pinulongan nga gisulat sa Bag-ong Tugon? _____
(3 ka puntos)

4. Mahitungod sa _____ ang mga tawo nagsulat sa mga basahon sa Bibliya.
(3 ka puntos)

5. Kinsa ang labing hinungdanon nga tawo sa Bibliya? _____
(4 ka puntos)

6. Unsa ang labing importante nga panghitabo (nanghitabo) sa Bibliya? (4 ka puntos)

7. Ipatin-aw kon unsay kahulogan sa “inspirado” sa dihang kini gigamit niining paagiha
“Ang Bibliya *inspirado* sa Diyos.” (6 ka puntos)

8. Unsa ang duha ka panguna nga rason kon ngano gibutang sa Diyos ang tagna sa
Bibliya? (6 ka puntos, matag bahin 3 ka puntos)
1. _____

2. _____

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya
Pasulit ika-5 nga Edisyon
Mga Tubag

Panid 1
Tinuod-Sayop nga mga Pangutana
(1½ punto taga isa)

1. Sayop
2. Sayop
3. Sayop
4. Sayop
5. Sayop
6. Sayop
7. Sayop
8. Tinuod
9. Tinuod
10. Sayop
11. Sayop
12. Sayop
13. Sayop
14. Sayop
15. Tinuod
16. Tinuod
17. Tinuod

Panid 2

18. Sayop
19. Sayop
20. Sayop
21. Sayop
22. Sayop

Daghang Pagpilian nga mga Pangutana
(2 ka puntos kada isa)

1. B
2. D
3. A
4. C
5. C

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Pasulit ika-5 nga Edisyon

Mga Tubag

Panid 3

Mubo nga Tubag sa mga Pangutana

1. 3 ka puntos (1 pt. kada isa)
 - 66 ka libro sa Bibliya
 - 39 ka libro sa Daang Tugon
 - 27 ka libro sa Bag-ong Tugon
2. 3 ka puntos – Hebreo
3. 3 ka puntos – Greyego
4. 3 ka puntos – 40
5. 4 ka puntos – Jesu-Kristo
6. 4 ka puntos
Kamatayon ug pagkabanhaw ni Jesu Kristo
7. 6 ka puntos (gisugyot nga mga tubag)
Ang Balaang Espiritu nag giya sa hunahuna sa tawo sa pagsulat kung unsa ang gusto sa Diyos isulat nila.
8. 6 ka puntos (3 ka puntos kada isa)
2 lang ka tubag ang gikinahanglan
(gisugyot nga mga tubag)
 - Aron pamatud-an ang katukma sa Bibliya
 - Aron mahatagan ug paglaom ang mga Krsitohanon
 - Aron madasig ang mga tawo sa pagduol sa Diyos
 - Dili kini gamiton sa pagtagna sa umaabot

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Pasulit ika-5 nga Edisyon

Mga Tubag

Panid 4

9. 8 ka puntos (kada bahin 2 pts.)
(gisugyot nga mga tubag)
(4 lang ka tubag ang gikinahanglan)

- Ang tanan nga mga panagna tinuod ug husto.
- Ang Bibliya nag-ingon nga kini Pulong sa Diyos.
- Si Jesus miingon nga ang Bibliya Pulong sa Diyos.
- Walay mga kontradiksyon sa Bibliya.
- Gipamatud-an sa arkeolohiya nga tukma ang Bibliya.
- Ang medical nga mga buhat diha sa Bibliya nagpamatuod nga kini tukma.
- Pamatud-i sa imong kaugalingon nga ang Bibliya tinuod pinaagi sa pagsulay sa mga pagtulon-an niini sa imong kaugalingong kinabuhi.

10. 17 ka puntos (1/2 kada isa)

Tan-awa ang panid 17 sa *Manwal sa Estudyante* para sa listahan sa Bag-ong Tugon nga mga libro ug dibisyon.

Pahalipay kang

Nga nakumpleto ang mga kinahanglanon nga pagtuon alang sa

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Kami nagapasalamat sa imong pasalig niini nga klase ug gilauman nga magpadayon ka nga malampuson sa paggamit sa imong kinabuhi ang mga pagtulon-an sa bibliya nga imong nahibal-an niini nga kurso.

Magtutudlo _____

Petsa _____

Pahalipay kang

Nga nakumpleto ang mga kinahanglanon nga pagtuon alang sa

Dali nga Pagtan-aw sa Bibliya

Kami nagapasalamat sa imong pasalig niini nga klase ug gilauman nga magpadayon ka nga malampuson sa paggamit sa imong kinabuhi ang mga pagtulon-an sa bibliya nga imong nahibal-an niini nga kurso.

Magtutudlo _____

Petsa _____

